

În această conjunctură, romantismul trebuia să joace un deosebit rol în însăși promovarea limbii literare.

Faptul acesta determină pe autor să distingă mai multe perioade ale romantismului slovac (1828—1843; 1843—1848 și după anul 1848). Prima perioadă (1828—1843) se remarcă printr-o bogată tematică istorică plină de optimismul lui Jan Kollar, optimism legat mai ales de încrederea sa în viitorul slavilor.

Perioada anilor 1843—1848 este perioada avântului literar care are la bază un program nou, program influențat de ideile revoluționare ale școlii lui L'udovít Štúr.

Perioada de după anul 1848 are două aspecte: primul își găsește manifestare în operele lui J. Botto și Samo Chalupka, poeți care continuă romantismul revoluționar al școlii šturoviene; al doilea aspect (evident mai ales după anul 1867) relevă un declin relativ al literaturii, declin cauzat de restabilirea și întărirea burgheziei slovace.

Andrej Mráz discută *raporturile existente între slavi și reflectarea acestor raporturi în literatura slovacă*²⁷.

A. Mráz remarcă în acest sens scriitori ca J. Hollý, J. Kollar, P. Šafarik, S. Sladkovič, J. Kalinčiak, J. Botto, L'. Štúr etc.

Articolul său menționează și traduceri făcute din literatura rusă de către P. O. Hviezdoslav (a tradus din Pușkin și Lermontov), M. Kukučín și J. Jesenský.

Julius Dolanský urmărește dezvoltarea realismului în literaturile slave²⁸ de-a lungul veacurilor, începând cu «Cîntecul oastei lui Igor», oprindu-se apoi la A. Mickiewicz și Slowacki, la Lermontov și Pușkin, la Kollar, Šafarik, Král, Štúr.

Problema tradiției democrat revoluționare a literaturilor slave constituie contribuția valoroasă a lui Redegast Parolek²⁹.

Autorul insistă, în special, asupra literaturii dintre anii 1848—1870. Studiul său se bazează pe materialul epocii respective. R. Parolek analizează unele opere ale lui J. Jirásek («Rusko a my»), Svatopluch Cech, P. Bezruč și alții.

Din lucrare desprindem în mod special influența esteticii lui Dobroliubov și Belinski reflectată în opera scriitorului ceh Vilém Mrštík (este vorba de romanul „Santa Lucia” și drama „Maryša”).

Andrej Melicherčík, în comunicarea *Cu privire la specificul ogîndirii artistice în folclor*³⁰, se ocupă de două mari probleme: prima are menirea de a ne reda un istoric al folclorului, începînd cu cele mai vechi manifestări folcloristice; a doua problemă remarcă aceea că obiectul folclorului este tocmai ogîndirea vieții poporului. Pentru o deplină reușită a ogîndirii artistice a obiceiurilor și vieții poporului, este necesară însă folosirea cît mai variată a mijloacelor de realizare artistică.

Influența folclorului asupra literaturii artistice reiese clar din articolul lui Artúr Závodský, *Despre raportul reciproc dintre folclor și literatură la Petre Bezruč*³¹. A. Závodský relevă aici rolul folclorului în opera lui I. Bezruč, precum și influența pe care au avut-o alte opere ale altor scriitori în creația lui.

Influența folclorului în opera lui P. Bezruč își găsește răsunet în «Cîntecele Sileziene», scrise în 1899 sau în poezia închinată haiducului Ondráš. Influența altor autori în opera lui Bezruč se remarcă mai ales în baladele sale (este vorba de influența lui J. Neruda și V. Halek).

²⁷ Úloha medzislovenských vzťahov vo vývine novej slovenskej literatúry, pp. 345—356.

²⁸ K otázce vzniku a vývoje realismu v slovanských literaturách, pp. 357—371.

²⁹ K otázce revolučně demokratických tradic v slovanských literaturách, pp. 373—388.

³⁰ K problematice speciálnosti umeleckého obrazu o folkloru, pp. 389—401.

³¹ Ke vzájemnému vztahu lidové a knižní slovesnosti zložené u Petra Bezruče, pp. 403—418.